

Tajemství Kremlu

Staletí slávy, lží a hrůzovlády

Obsah

Předmluva – Od Rasputina k Putinovi	7
1 Je třeba zabít Rasputina!	11
2 Dobytí Zimního paláce	27
3 Zločin v Ipatjevově domě	43
4 Trockij, ten vztekly pes...	61
5 Hitler-Stalin: Nepravděpodobné spojení	77
6 Katyň, lež století	95
7 De Gaulle v Kremlu	111
8 Nelehký konec tyрана	131
9 Přeběhlík jménem Kravčenko	147
10 Druhá smrt Josifa Stalina	163
11 Pád pana Ch	177
12 Kdo byl doopravdy Jurij Andropov?	195
13 „Farewell se nehlásí“	213
14 Poslední puč	231
15 Mitterrandova překvapivá chyba	249
16 Odkud se vzal Vladimir Putin?	267
Použitá literatura (výběr)	283
Jmenný rejstřík	291

Trockij, ten vzteklý pes. . .

Jak Stalin odstranil svého nejnebezpečnějšího rivala

„Revoluce není slavnostní večeře.“

Mao Ce-tung

Avenue Viena v Coyoacánu, Mexiko, 24. květen 1940. Velký dům se zahradou, v níž rostou listnaté stromy a agáve, uprostřed pustin. Pozemek lemuje malý potok, který často vysychá, prašná silnice a několik cihlových stavení. Usedlost chrání vysoká zeď. Vejít dovnitř se dá pouze robustní železnou brankou, která se otevře, jen když se přichozí prokáže. O několik metrů dál postavila policie pevný bunkr se střílnou. Nepřetržitě zde hlídkují stráže.

Tady žili Lev Trockij a jeho žena Natálie. Místnosti v domě byly zařízené stroze. V jídelně stál jen dlouhý stůl z bílého dřeva a hned vedle něj velký sekretář s vitrínami plnými knih. V sousedním pokoji měl starý revolucionář pracovní stůl z bílého dřeva, police s knihami, spisy, telefon. Trockému bylo už přes šedesát, ale stále psal články, připravoval knihy, četl noviny, dělal si poznámky. Ani za jedenáct let po nuceném odchodu ze SSSR se nevzdal politického boje.

Té noci kolem čtvrté hodiny ráno přijela k domu čtyři auta. Vystoupilo z nich asi dvacet mužů, ozbrojených revolvery a samopaly, jimž velel důstojník s mohutným knírem a černými brýlemi. Komando vědělo, co má dělat. Jeho členové rychle odzbrojili policisty ze strážní budky, přerušili telefonní dráty a zamířili k brance, kterou mladý americký strážný – pravděpodobně

komplik – okamžitě otevřel. Skupina zabijáků zamířila k domu a dvě minuty s pekelným rámusem zběsile střílela do obývacího pokoje a ložnice. Hodila dovnitř dva zápalné granáty a pak se stáhla, odjela a zmizela ve tmě.

V obou místnostech ležela na podlaze opadaná omítka a tisíce skleněných střepů. Od zápalných bomb se vznalo ložní prádlo. Kvůli štiplavému zápachu střelného prachu se nedalo pořádně dýchat. Dvě otřesené, omámené a ohromené postavy pomalu vstávaly z úzkého prostoru mezi postelemi, kam vklouzly. Ke svému úžasu nejsou zraněni. Jenom vnuk Seva ve vedlejší místnosti utržil škrábanec na palci u nohy. Stalo se něco neuvěřitelného – Trockij a jeho manželka Natálie Ivanovna zázračně unikli smrti.

Nejpodivuhodnější na celé věci bylo, že oba přesně věděli, kdo se je snažil odstranit. Zabijáci a jejich operetní velitel byli pouhými vykonavateli. Pravý objednatel nepovedené vraždy seděl deset tisíc kilometrů daleko od Coyoacánu. Jmenoval se Josif Stalin. Ze své pracovny v moskevském Kremlu řídil Sovětský svaz a tím i celé mezinárodní komunistické hnutí. Desítky milionů komunistů po celém světě byly připraveny slepě ho poslechnout. I ti v Mexiku.

Pronásledován Stalinem

Lev Davidovič Bronštejn se narodil roku 1879 v jižní Ukrajině, tam, kde kdysi Kateřina II. vybízela Židy, kterých v té oblasti žilo mnoho, aby se stali statkáři. Velmi brzy se zapojil do revolučního hnutí a vynikl jako mimořádně talentovaný řečník a polemik. Jeho první pseudonym byl Pjero, což znamená „pero“. Poté co se v roce 1903 poprvé setkal v Londýně s Leninem, nechal se od něj najmout jako redaktor novin *Iskra* („Jiskra“), předchůdce *Pravdy*. V té době byl Stalin pouhý mladý darebák, kterého právě vyloučili ze semináře a jenž v Gruzii pod Kavkazem přepadával banky, aby mohl financovat svou místní skupinu radikálů.

Lenin a Trockij sdíleli stejný názor, a sice že v tak zaostalé zemi jako Rusko se revoluce bude muset obejít bez buržoazní fáze a úkolem dělnické třídy je převést zemi od feudalismu rovnou k socialismu, aniž by prošla stadiem kapitalismu. Trockého často rozčilovalo Leninovo autoritářství a někdy s ním

nesouhlasil, přesto při něm stál během říjnových událostí v roce 1917 a stal se jeho spolubojovníkem a hlavním zástupcem. To on dojednal roku 1918 s Němci brestlitevský mír, on založil Rudou armádu a v jejím čele v poslední chvíli zachránil revoluci za občanské války v letech 1919–1921, během níž se skvěle uplatnil jeho cynismus, velitelské umění i extrémní krutost.

Už se však rýsovali nástupci po Leninovi, kterého ranila mrtvice a čím dál více se na něm podepisovala nemoc. Názorové rozdíly mezi historickými vůdci budoucího Sovětského svazu ohlašovaly nemilosrdný boj o moc. Stalin, který neměl velkou šanci v něm zvítězit, se v roce 1922 stal generálním tajemníkem komunistické strany a rozpoutal dlouhou bitvu proti všem ostatním: Zinovjevovi, Kameněvovi, Bucharinovi a pochopitelně Trockému. V Moskvě byl trockismus označován za názorové hnutí, potom za úchylku, nakonec za zločin. Jeho stoupencům bude brzy hrozit trest smrti nebo vyhoštění.

Stalin se pustil do urputného boje s Trockým zejména proto, že posledně jmenovaný, jenž stále zastával funkci lidového komisaře vojenství v sovětské vládě, jako jediný navzdory aliancím, které se vytvářely a rozpadaly mezi starými druhy zesnulého Lenina, představoval politickou sílu schopnou převzít štafetu revoluce. Ale také proto, že Trockého považovala veřejnost za jediné *alter ego* vůdce Říjnové revoluce, za člověka, který měl k Leninovi tak blízko, jako Stalin nikdy neměl. I když s ním mnozí polemizovali v politické rovině a někdy ho kritizovali v osobní rovině, dějiny revoluce ztělesňoval Trockij, nikoli Stalin.

Trockij se bil na ideologickém poli. Věřil ve světovou revoluci (vždycky byl přesvědčený, že se němečtí dělníci budou řídit příkladem ruských soudruhů), kdežto Stalin, který se opíral o ruskou byrokracii, se rozhodl pro „socialismus v jedné zemi“. Trockij byl snílek, idealista, nadšenec; Stalin pragmatik, počtář, cynik. O deset let později si Trockij ve svých *Pamětech* vzpomene na varovná slova ostatních vysokých činitelů, kteří se zapojili do soupeření o moc, například Lva Kameněva:

Myslíte si, že Stalin teď přemýšlí, co vám odpoví na vaši kritiku? Mýlíte se. Přemýšlí o tom, jak by vás mohl zničit, [...] nejprve morálně a potom, půjde-li to, i fyzicky. Jak vás pomluví, zinscenuje provokaci, údajně vojenské spiknutí nebo přípravu atentátu!

K témuž závěru došel i Grigorij Zinovjev:

Myslíte si, že Stalin nepřemýšlel o vaší fyzické likvidaci? Přemýšlel o ní nesčetněkrát! [...] Důvodem, proč nás nenávidí, je to, že toho o něm víme příliš mnoho!

Kameněv se Zinovjevem měli pravdu. Oba budou 25. srpna 1936 v Moskvě odsouzeni k smrti v procesu, který zcela vykonstruoval Stalin. Trockého by nepochybně potkal tentýž osud, kdyby už před dlouhou dobou neopustil Sovětský svaz. Mimochodem, nestala se mu a jeho ženě v roce 1924 v kavkazském Kislovodsku podivná nehoda? Lovecká výprava do hor, večerní návrat do údolí na drezíně, která při příjezdu na nádraží vykolejila a převrátila se do hlubokého příkopu – odnesli to jen leknutím! Jistě pouhá náhoda.